

ת"פ 45228/07/16 - מדינת ישראל נגד מחמוד ג'בארין

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 45228-07-16 מדינת ישראל נ' ג'בארין

בפני
המאשימה

כבוד השופט אבי לוי
מדינת ישראל

נגד

הנאשם
מחמוד ג'בארין

גזר דין

כללי

מחמוד ג'בארין, הנאשם שלפניי, נותן את הדין על מעשה עבירה, שאותו ביצע ביום 19.7.16 עת שהה בסמוך לבית דודו בכפר זלפה בשעת ליל. הוא נתפס אותה עת כשהוא **נושא על גופו אקדח מסוג FN, טעון במחסנית ובה עשרה כדורי אקדח בקוטר 9 מ"מ**. שוטרים הגיעו אל סמוך לבית באותה שעה וכשהבחין בהם, הנאשם החל מתרחק מהם בהליכה מהירה. השוטרים דלקו אחריו; הוא נמלט מהם בריצה לתוך הבית. בבית, נכנס הנאשם לאחד מחדרי הבית והסליק את הנשק, המחסנית והכדורים מתחת לשמיכה שהיתה מונחת על מזרן בחדר. על מעשיו הללו הוא הורשע בעבירה של **נשיאת נשק שלא כדין**, לפי סעיף 144(ב)(רישא וסיפא) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם, הוזמן תסקיר מאת שירות המבחן. ממנו למדתי, כי הנאשם הוא כבן 30, נשוי ואב ל-2 בגילאי 1½ שנים ו-3 חודשים. הוא השלים 8 שנות לימוד בלבד, ואינו יודע קרוא וכתוב. מגיל 13 החל לעבוד כתפסן באורח עקבי. בשנת 2015 נפצע בתאונת-עבודה וכתוצאה מכך סבל משברים באגן ובגפיים העליונות. הוא לא עבד בשל כך כשנה. ביום 20.11.16 הוא שב לתפקוד תעסוקתי. עברו הפלילי נקי. בפני שירות המבחן הביע הנאשם צער על התנהלותו וטען, שמצא את כלי-הנשק, אשר נתפס ברשותו כשעתיים טרם שנעצר. הוא טען, כי פעל בהעדר שיקול-דעת בנושא לנוכח הלחץ והחרדה אשר היו מנת חלקו כתוצאה מהחזקת הנשק. בפני שירות המבחן הוא הביע עמדות שאינן נותנות לגיטימציה להגמשת גבולות החוק. לדבריו, הוא אינו עומד בקשר עם גורמים עברייניים ואינו מצוי בסכסוך עם איש. חוויית המעצר וההליך המשפטי היוו עבורו גורם לביסוס ההרתעה והביאו לחשש ממעורבות נוספת בהתנהלות מפרת-חוק. עם זאת, צוינו כגורמי סיכון לגביו העדרה של יכולת להיתמך בגורמי-תמיכה במצבי-מצוקה רגשית וכן פער בין דיווחיו אודות התנהלותו ואורח חייו לבין מעורבותו בעבירה הנדונה כאן. לאור זאת, התקשה שירות המבחן להעריך באורח מדויק יותר את הסיכון להישנות עבירה דומה ולא נתן המלצה קונקרטית, העשויה לסייע בהפחתת הסיכון.

טיעוני המדינה

בא כוחה המלומד של המאשימה, עו"ד אור-זך, עמד בטיעוניו הכתובים על חומרת המעשה ועל הסיכון המשמעותי הטמון בו; הוא עמד על כך, שבכגון דא ראוי לייחס משקל כבד לאינטרס הציבורי ולהעדיפו על-פני הנסיבות האישיות. התובע הצביע על הערך החברתי הנפגע כאן - הבטחת שלום הציבור והגנה על חיי-אדם לנוכח תרומתו של זמינות נשק למעגל האלימות. התובע סבר, שהפגיעה בערך החברתי הוא משמעותי ולנוכח הפסיקה הנהוגה הצביע על **מתחם ענישה הולם הנע בין שתי שנות מאסר לבין 4 שנות מאסר**. התבקשתי אפוא להטיל עליו מאסר בגדרי אותו מתחם וכן מאסר על תנאי וקנס.

טיעוני הסנגור

הסנגור המלומד, עו"ד בויראת, עתר שלא למצות את הדין עם מרשו. הוא עמד על נסיבותיו האישיות: היות אביו אדם מבוגר וקטוע גפיים כשהנאשם הוא הסועד אותו; היותו אב לשני ילדים קטנים; הבעת הצער מצדו וקבלת האחריות; היות המעצר גורם הרתעתי לגביו; ההודאה מיד בתחילת המשפט; יציבותו התעסוקתית מאז שהחל לעבוד כנער. הסנגור הפנה אל שורה ארוכה של פסקי-דין, שבהם לא הוטלו עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה במקרים שכאלה; הוא עמד על כך שלא נעשה כאן כל שימוש בנשק, אלא בהחזקתו ובנשיאתו ללא כל עבירה נלווית. לאור כל אלה ביקש הסנגור שאסתפק בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

הנאשם בדברו האחרון

בדברו האחרון הביע הנאשם צער וחרטה על המעשה.

דין והכרעה

הנאשם שלפניי נתפס כשהוא נושא ברשותו אקדח טעון במחסנית הטומנת בחובה 10 כדורים בקוטר של 9 מ"מ. כאשר אנשי משטרה קרבו לעברו הוא נמלט מהם וניסה להסתיר את כלי-הנשק בבית דודו. הוא נעצר ומקץ כחודש של מעצר ממשי שוחרר למעצר בית. כעת, לאחר שכתב-האישום בעניינו תוקן הוא הודה במיוחס לו. הגיעה השעה לגזור כעת את דינו.

כמצוות סימן א'1 בפרק ו' שבחוק העונשין, שעניינו הבניית שיקול-הדעת השיפוטי בענישה על בית-המשפט לקבוע את העונש המתאים לנאשם שלפניו בהתאם לעקרונות והשיקולים המנחים בענישה כפי שהללו קבועים באותו סימן ותוך מתן המשקל שיש לתת לשיקולים הללו וליחס ביניהם כקבוע בו.

כידוע, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ראו סעיף 40ב לחוק העונשין).

תהליך מציאת העונש המתאים מתחיל בקביעת מתחם עונש הולם למעשה העבירה שאותו ביצע הנאשם מתוך

התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

נצא, אפוא, למסענו בקביעת מתחם העונש ההולם את העבירה.

מתחם העונש ההולם

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

כפי שצוין, הערכים החברתיים שבהם פגע הנאשם במעשהו הם הבטחת שלום הציבור ובטחונו, הסדר הציבורי והגנה על חיי-אדם, שכן ערכים אלו כולם נתונים בסיכון מקום בו מוחזק נשק שלא כחוק. כידוע, זמינותו של נשק מגדילה את הסיכון להתפתחות אירועים אלימים ולהגברת חומרתם. מידת הפגיעה בערכים אלו, בהתחשב באופי הנשק שהוחזק, בהיותו טעון במחסנית בכדורים ובכך שהנשק נישא והוסתר כאשר אנשי כוחות המשטרה קרבו אל הנאשם היא בינונית.

מדיניות הענישה

בתי-המשפט בכלל ובית-המשפט העליון בראשם קבעו מדיניות ענישה מחמירה, ביחס לכל מי שנותן ידו להחזקת נשק ללא היתר כדין, להובלתו ולנשיאתו. מדיניות מחמירה זו מתחייבת מריבוי המקרים שבהם נעשה שימוש בנשק, המוחזק שלא כחוק במסגרת אירועים אלימים על רקעים שונים ומשונים באורח שיש בו כדי לקפד חיי-אדם או לסכנם. עמדה על כך כב' השופטת ארבל ב- ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן** (ניתן ביום 19.01.14), בצינה כדלהלן:

"...עבירות המבוצעות בנשק - לרבות רכישה, החזקה ונשיאת נשק - טומנות בחובן פוטנציאל סיכון הרסני לפגיעה בשלום הציבור ובטחונו. החשש הוא כי נשק המוחזק שלא כדין ישמש לפעילות עבריינית העלולה להביא לפגיעה ואף לקיפוח חיהם של אזרחים תמימים. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו. ודוק: הסיכון שנשקף לשלום הציבור צריך להילקח בחשבון על-ידי כל מי שמחזיק בידו נשק שלא כדין - גם אם אינו מחזיק בו למטרת ביצוע של עבירות אחרות. עצם החזקת נשק בעל פוטנציאל קטילה מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות טומן בחובו סיכון, באשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתה לעשות בו שימוש, ולו ברגעי לחץ ופחד...".

עמד על כך גם כב' השופט י' עמית ב- ע"פ 2398/14 **אלהזייל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.7.14), בצינו כדלהלן:

"...אחזור ואדגיש את מדיניות ההחמרה בעבירות נשק, שבאה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין של בית משפט זה בשנים האחרונות (ראו, לדוגמה, ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (19.1.2014)). לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות הזרות
לנידון דידן. אציין את המובן מאליו, מדיניות הענישה הנהוגה במקרים אלו הינה מגוונת. ברי, כי תלויה היא **בנסיבותיו** של
כל מקרה ומקרה.

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 3156/11 **זראיעה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.02.12), דחה בית
המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 24**
חודשים לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירות שעניינן **נשיאת והובלת**
נשק והסתייעות ברכב לביצוע פשע. עובדות המקרה לימדו, כי המערער נסע ברכבו, לאחר שהסליק בו אקדח,
מחסנית טעונה בכדורי אקדח בקוטר 9 מ"מ וקופסאות עם כדורי אקדח בקוטר 9 מ"מ. האקדח והתחמושת נתפסו
בחיפוש שגרתי שביצעה המשטרה ברכב.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 3877/16 **פאדי ג'באלי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.11.16), דחה בית המשפט
העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, במסגרתו הושת על המערער (**בעל עבר פלילי מכביד**)
עונש מאסר בן 34 חודשים לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירה
שעניינה **נשיאת נשק** לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי בין המערער לבין קרוב משפחתו
התגלע סכסוך. על רקע זה, השניים קבעו להיפגש בעיר טיבה לשם יישוב הסכסוך. המערער נסע ברכבו למקום
המפגש יחד עם קרוב משפחתו ר.ג' (קטין) כשהוא נושא עמו ברכב אקדח טעון במחסנית שהכילה 14 כדורים. כאן
המקום לציון כי סוג כלי הנשק היה אקדח מסוג "גלוק", אשר נגנב חודשים אחדים קודם לכן בהתפרצות לדירה בהוד
השרון. כשהגיעו למקום המפגש, עצר המערער סמוך לרכב שבו ישבו קרובי משפחתו. הוא החביא את האקדח במכנסיו
והתקרב יחד עם הקטין אל הרכב. באותו שלב הגיעו למקום שוטרים שהורו למערער ולקטין להרים ידיים, אך המערער
כרע לכיוון הרצפה והשליך את האקדח מאחורי גבו. בית המשפט העליון דחה כאמור את הערעור. צוין, כי על אף גילו
הצעיר למערער עבר פלילי מכביד ביותר ואת העבירה ביצע שבועות ספורים בלבד לאחר שסיים לרצות עונש מאסר
ארוך.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 2839/05 **ראיד עבד אל קאדר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 17.11.05), דחה בית
המשפט העליון ערעור על פסק של בית המשפט המחוזי בתל אביב, במסגרתו הושת על המערער (**בעל עבר פלילי**)
עונש מאסר בן 36 חודשים לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע של עבירה שעניינה **נשיאת נשק**
שלא כדין לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי בשביל כורכר המצוי בטיבה, חסמו שוטרים את
דרכו של רכב שעורר את חשדם. השוטרים ניגשו למערער שישב במושב האחורי ברכב והוא בתגובה השליך מידו אקדח
ובו מחסנית המכילה 13 כדורים.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 2198/08 **יוסף עוואדה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.6.08) דחה בית המשפט
העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 8 חודשים**
לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על פי הודאתו, של עבירה שעניינה **נשיאת נשק** לפי סעיף
144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי בלשי משטרת נצרת הגיעו בחצות הליל, למבנה שבונה המערער
בכפר כנא. באותה עת ישב במקום המערער יחד עם שלושה אחרים כשהוא נושא על גופו אקדח בקוטר 9 מ"מ.
משנכנסו השוטרים לחדר בו ישבו הארבעה כיוון המערער את האקדח שנשא לעברו של אחד השוטרים ודרך אותו.

השוטר צעק לעבר המערער "עצור משטרה", דרך אקדחו וכיוון אותו לעבר המערער. בתגובה לכך זרק המערער את האקדח מעבר לחלון.

במסגרת תיק פלילי 9111-02-15 **מדינת ישראל נ' חסרמה** (ניתן ביום 20.9.15) גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על הנאשם עונש מאסר בן **10 חודשים לריצוי בפועל** בגין ביצוע של שתי עבירות בנשק - האחת, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין והשנייה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה בפרשה זו היו אלו: עת הגיעו שוטרים לסוכת אבלים של משפחת חסרמה, בכפר בענה, במטרה לעכב את יוסף חסרמה לחקירה, הבחין בהם הנאשם שהיה במתחם והחל במנוסה מהם כאשר הוא נושא ומחזיק אקדח מסוג FN ומחסנית עם 13 כדורים 9 מ"מ. במהלך המנוסה מהשוטרים זרק הנאשם את האקדח והמחסנית.

ראו גם: תיק פלילי 20604-12-09 **מדינת ישראל נ' קסם אזולאי** (ניתן ביום 28.6.10) במסגרתו גזר בית המשפט המחוזי בתל אביב על הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, עונש מאסר בן **16 חודשים לריצוי בפועל**, בגין ביצוע של עבירה שעניינה נשיאת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק העונשין)

בהתאם לעובדות כתב-האישום, אין ניתן לייחס לנאשם תכנון ארוך-טווח קודם לביצוע העבירה. עם זאת, מתוך תיאור הדברים, אין ניתן להתייחס אל מעשה-העבירה כמעידה רגעית, שכן **הנאשם טרח להתחמק מאנשי-המשטרה ואף הסתיר את הנשק בחדר בבית דודו**. הנאשם עבר את העבירה לבדו. **נזק משמעותי עלול היה להיגרם** אילו הנאשם המשיך להחזיק בכלי-נשק לא חוקי וזה עלול היה להתגלגל כך לידיים בלתי-מוסמכות אחרות. **בפועל, לא גרמו מעשיו של הנאשם לנזק**. אין בחומר ראיה ברורה, המלמדת על מניעיו של הנאשם בביצוע המעשה.

הנאשם טען בפני קצין המבחן שמצא את כלי-הנשק. טענה זו לא זכתה לאמון מלא מצד קצין המבחן. אין בכוונתי לקבוע מסמרות בעניין זה בשלב הנוכחי. הנאשם הבין את המעשה ועשאו מתוך שליטה.

בהתחשב בכל אלה, מצאתי כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 10 לבין 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

מכאן, ראוי לעבור לבחון את העונש המתאים לנאשם שלפניי בהתחשב בנסיבותיו האישיות.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין)

עונש מאסר ודאי יפגע בנאשם שלפניי, שהוא בחור צעיר (כבן 30) ואב לשני ילדים רכים. בוודאי שיש בריצוי עונש מאסר כדי לפגוע במשפחתו, התלויה בו כלכלית רגשית ומוראלית. כתוצאה מביצוע העבירה ומההרשעה נגרמו לנאשם נזקים:

הוא נעצר במעצר ממשי משך כחודש ימים (18.8.16-19.7.16); אחר-כך, הוא שוחרר בתנאים מגבילים. מובן, כי הגבלות אלו על חירותו פגעו פגיעה קשה ברצף התעסוקתי בו שהה הנאשם (רצף אשר מלכתחילה נקטע כתוצאה

מפציעה קשה בתאונת-עבודה בשנת 2015). **הנאשם נטל אחריות מלאה על מעשיו** ועשה מאמצים על-מנת לחזור למוטב. **הוא הודה באשמה ובכך הביע חרטה וחסך זמן שיפוטי**, אשר היה כרוך בניהול משפט הוכחות בעניינו. **נסיבות חייו, כמתואר בתסקיר שירות המבחן, לא היו קלות** וודאי שהללו השפיעו על דרך התנהלותו. **עברו הפלילי נקי**; האמור בנסיבה חשובה, אשר צריך שתילקח בחשבון לטובתו.

גזירת העונש

בבואי לגזור את דינו של הנאשם לפניי שקלתי בכובד ראש את עתירת הסגורים המלומדים, כי אסתפק בהטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות על הנאשם. הם סברו, שבהתחשב ברמת הענישה הנהוגה בכגון דא ובשים לב לנתוניו האישיים של הנאשם, להודאתו, להעדרו של עבר פלילי ולעובדה ששהה במעצר ממשי חודש ימים ובמעצר בית מלא כשלושה חודשים נוספים, החזרתו אל מאחורי סורג ובריא תהווה עונש בלתי-מידתי, מופרז ומוגזם. עם כל הצער שבדבר וחרף הרצון לסלול עבור הנאשם דרך שיקומית (**גם בהעדרה של המלצה ברוח זו מצדו של שירות המבחן**) סברתי שמהורשע הנאשם בעבירה שעניינה נשיאת נשק שלא כחוק, הטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות תהא צעד בלתי-מידתי ומופרז לקולה, צעד אשר יחטיא כליל את דרכי הענישה וההרתעה ההכרחיים בכגון דא, מפאת שורת הטעמים, אשר צוינו בהרחבה בפסיקת בית-המשפט העליון אשר צוטטה לעיל.

הנסיבות האישיות של הנאשם, אשר להן נודע, בלי ספק, משמעות ומשקל לקולה יוכלו למתן מאוד את **משך** תקופת המאסר אשר בכוונתי לגזור לנאשם.

בהתחשב במכלול, מוטלים על הנאשם עונשים כדלקמן -

א. 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי 30 ימים מעצרו הסגור מיום 19.7.16 ועד יום 18.8.16.

ב. 18 חודשי מאסר על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין.

ג. קנס בסך 1,500 ₪, שישולם עד יום 1.1.18. לא ישולם הקנס במועדו, ירצה הנאשם 15 ימי מאסר תמורתו.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ד' אייר תשע"ז, 30 אפריל 2017.